

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **PST CLC, a. s.**, se sídlem Nádražní 969/112, Ostrava - Moravská Ostrava, zastoupen Mgr. Vratislavem Urbáškem, advokátem se sídlem Národní 973/41, Praha 1, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel** (dříve Celní ředitelství Praha), se sídlem Budějovická 7, Praha 4, proti rozhodnutím Celního ředitelství Praha ze dne 30. 4. 2010, č. j. 6404-2/10-1701-21 a ze dne 4. 5. 2010, č. j. 6405-2/10-1701-21, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 2. 2014, č. j. 5 Af 32/2010 - 76,

t a k t o :

I. Soudnímu dvoru Evropské unie **se předkládá** tato předběžná otázka:

Bylo nařízení Komise (ES) č. 384/2004 ze dne 1. 3. 2004, o zařazení určitého zboží do kombinované nomenklatury, platné v době jeho účinnosti od 22. 3. 2004 do 22. 12. 2009 v rozsahu bodu 2 jeho přílohy, v němž se stanovilo, že výrobky sestávající z chladicího tělesa „heat sink“ a z ventilátoru spadají do podpoložky 8414 59 30 KN, a bylo tedy aplikovatelné na nyní projednávanou věc?

II. Řízení **se přerušuje**.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Skutkový základ sporu a řízení předcházející položení předběžných otázek

Žalobce, společnost PST CLC, a. s. (dále jen „stěžovatel“), podal v období od ledna do září 2008 a od července do prosince 2008 k Celnímu úřadu v Mělníku (dále jen „celní úřad“) písemná celní prohlášení k propuštění zboží do režimu volného obchodu pro příjemce zboží a nepřímo zastoupenou právnickou osobu Foxconn Technology PTE. LTD, Singapore a Hon Hai Precision Industry CO. Ltd., Taiwan. Celní úřad rozhodnutími v celním řízení toto zboží označené jako „chladič CPU, regulované otáčky, pasivní část z hliníku,“ resp. „větrák pro procesor,“ a „chladič CPU, regulovatelné otáčky,

pasivní část,“ resp. „systémový větrák do PC skříně - pouze aktivní část,“ zařadil na základě písemných prohlášení do TARIC kódu 8414 59 20 90 (pozn. od 1. 1. 2006 došlo ke změně kódu KN z 8414 59 30 na 8414 59 20), stanovil clo ve výši 2,3% a propustil je do režimu volného oběhu. Celní úřad postupoval v souladu s nařízením Komise (ES) č. 384/2004 ze dne 1. 3. 2004, o zařazení určitého zboží do kombinované nomenklatury (dále jen „nařízení č. 384/2004“), neboť to stanovilo zařadit předmětné zboží do podpoložky kombinované nomenklatury vztahující se k zařazení ventilátorů, protože podle bodu 2 přílohy tohoto nařízení byl základní charakter tohoto výrobku určen ventilátorem jakožto základní součástí pro odvádění přebytečného tepla.

Dne 23. 10. 2009 (respektive dne 11. 11. 2009 ve druhém případě) požádal stěžovatel o opravu napadených celních prohlášení a vrácení cla dle čl. 236 Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, Celního kodexu Společenství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „celní kodex“), protože se domníval, že podle platných právních předpisů v době podání celních prohlášení a úhrady cla nebyla částka cla dlužná ze zákona. Stěžovatel se odvolával na rozhodnutí Soudního dvora ze dne 18. 6. 2009, ve věci *Kloosteboer Services*, C-173/08, Sb. rozh. S. I-5347 (dále též jen „rozsudek C-173/08“ nebo „rozsudek Soudního dvora“), o předběžné otázce týkající se sazebního zařazení zboží obdobného zboží dováženému stěžovatelem do jiného čísla a podpoložky celního sazebníku než podle nařízení č. 384/2004. Soudní dvůr v něm dospěl k závěru, že u výrobků složených z chladiče („heat sink“) a ventilátoru je pro zařazení podstatný právě chladič, a nikoliv ventilátor, a takové zboží mělo být proto zařazeno do podpoložky KN 8473 30 90 (podle TARIC kódu platného v nyní projednávané věci 8473 30 80 KN) vztahující se k částem, součástem a příslušenství počítačů, při jejímž použití nevzniká žádný celní dluh.

Celní úřad předmětným žádostem o opravu napadených celních prohlášení a vrácení cla rozhodnutími ze dne 15. 12. 2009, č. j. 12519-2/2009-177300-021, a ze dne 16. 12. 2009, č. j. 11580-2-2009-177300-021, nevyhověl. Vytkl především, že existence rozsudku Soudního dvora nemůže mít retroaktivně žádný dopad na výrok rozhodnutí a navíc tento rozsudek sám o sobě není obecně závazným pramenem práva, kterým nadále zůstává nařízení Komise. Proti těmto rozhodnutím podal stěžovatel odvolání. Celní ředitelství Praha (dále jen „žalovaný“) změnil výroky rozhodnutí celního úřadu tak, že oprava celních prohlášení se nepovoluje a žádost o vrácení cla se zamítá. Žalovaný ve svých rozhodnutích uvedl, že rozsudek C-173/08 neobsahuje nové skutečnosti, nýbrž pouze vykládá právní předpisy upravující sazební zařazování konkrétního zboží, přičemž tyto závěry soudu nelze aplikovat retroaktivně.

Proti rozhodnutím žalovaného brojil stěžovatel správní žalobou. V ní kromě jiného zdůraznil, že rozhodnutí žalovaného vycházejí z chybného výkladu a aplikace celního kodexu a zejména předpisů o sazebním zařazení zboží v rámci kombinované nomenklatury, tedy nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. 6. 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku nařízení (dále též jen „nařízení č. 2658/87“ nebo „celní sazebník“) a nařízení č. 384/2004. Rozsudek Soudního dvora dle stěžovatele nade vše pochybnost obsahuje nové skutečnosti, které nemohly být uplatněny dříve a přitom mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí, konkrétně na výklad právních předpisů upravujících sazební zařazování zboží. Proto stěžovatel považoval za nezvratné, že v důsledku nesprávného výkladu právního předpisu ze strany správních orgánů došlo

pokračování

k tomu, že v době zaplacení dovozního cla nebyla celá jeho částka dlužná ze zákona, a proto musí být vrácena dle čl. 236 odst. 1 prvního pododstavce Celního kodexu.

Na tomto místě Nejvyšší správní soud upozorňuje, že v průběhu řízení před městským soudem došlo v důsledku změny právní úpravy (nabytí účinnosti zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky) ke dni 31. 12. 2012 k zániku původního žalovaného – Celního ředitelství Praha, jehož působnost přešla na Generální ředitelství cel (§ 82 odst. 2 zákona č. 17/2012 Sb.). Nejvyšší správní soud proto nadále jako s žalovaným jednal s orgánem posledně zmiňovaným (§ 69, věta za středníkem zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“, a § 120 s. ř. s.) a tento je nadále jako žalovaný označován.

Městský soud považoval za spornou otázku tu skutečnost, zda stěžovatel má nárok na vrácení cla dle čl. 236 Celního kodexu s ohledem na rozsudek C-173/08, přičemž dospěl k závěru, že tento nárok nemá. V odůvodnění uvedl, že zařazení inkriminovaného zařízení do celního sazebníku se musí řídit nařízením Komise (ES) č. 384/2004 i přes jeho následné zrušení, neboť to má účinky pouze *pro futuro*. Pokud tedy bylo zboží celně zařazeno v souladu s tímto nařízením, byla vyměřená a zaplacená částka cla vyměřena zákonně a správně, a není tedy důvod k opravě celního prohlášení a vrácení cla. Pokud jde o rozsudek Soudního dvora, městský soud aproboval postup žalovaného, když uvedl, že tento rozsudek se vztahuje na jiné dovozy a na období před účinností zmíněného nařízení. Žalovaný proto správně upřednostnil nařízení jako *act direct* s konstitutivním a přímým účinkem v době dovozů před výkladem učiněným Soudním dvorem na dovozy podobného zboží před tímto datem.

Stěžovatel napadl rozsudek městského soudu kasační stížností, v níž mj. uvádí, že považuje postup žalovaného a městského soudu, kteří při rozhodování odmítli aplikovat nosné závěry z rozsudku C-173/08 pouze proto, že výklad provedený Soudním dvorem se týká sazebního zařazení zboží v době před účinností nařízení č. 384/2004, za nesprávný a nezákonný. Dle stěžovatele plní Evropský soudní dvůr (respektive Soudní dvůr Evropské unie) sjednocující funkci při výkladu a aplikaci předpisů evropského práva a navíc posléze přijaté nařízení Komise (ES) č. 348/2004 nikterak nezasáhlo do výkladových pravidel zařazení určitých podpoložek kombinované nomenklatury k určitému zboží, tj. Všeobecných pravidel pro výklad kombinované nomenklatury, resp. pro výklad Harmonizovaného systému, která jsou uvedena v celním sazebníku a která popisují zásady zařazování zboží do kombinované nomenklatury. Z toho vyplývá, že vyslovený názor žalovaného převzatý městským soudem o tom, že závěr Soudního dvora na jeho věc nedopadá, je mylný. Je tomu tak proto, že základní pravidla pro posouzení klasifikace zboží zůstala stejná jak před nařízením č. 384/2004, tak i po jeho účinnosti, z čehož vycházel i Soudní dvůr ve svém rozsudku. Naopak, nařízení Komise č. 384/2004 bylo po rozsudku Soudního dvora a po nabytí účinnosti nařízení Komise č. 1179/2009, kterým se mění nebo zrušují některá nařízení o zařazení zboží do kombinované nomenklatury (dále jen „nařízení č. 1179/2009“), v předmětné části zrušeno. Z uvedeného tak dle stěžovatele vyplývá, že v jeho věci objektivně existovaly dvě možnosti výkladu ohledně zařazení jím dováženého zboží do kombinované nomenklatury (jeden jako ventilátor – 8414, nebo jako části, součásti a příslušenství počítačů – 8473). Žalovaný i celní úřad tak měly při svém rozhodování přihlídnout minimálně k zásadě *in dubio pro mitius* a

zvolit pro stěžovatele mírnější výklad, tj. provést opravu v zařazení dováženého zboží, které se svou žádostí domáhal (tj. mezi zboží nezatížené clem). Nadto však stěžovatel zdůrazňuje, že jediný správný výklad je ten, který dává prioritu chladicí komponentě, a nikoli ventilátoru, což vede k zařazení předmětného zboží do sazebníku dle návrhu stěžovatele (tj. bez cla). Ze všech těchto důvodů stěžovatel dovozuje, že clo nebylo v době jeho úhrady dlužné ze zákona, a proto bylo nutno vyhovět jeho žádosti o vrácení cla ve smyslu čl. 236 Celního kodexu.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že nařízení č. 384/2004 mělo po celou dobu účinnosti (od 22. 3. 2004 do 22. 12. 2009) hmotněprávní konstitutivní povahu a po celou dobu bylo účinným hmotným právem, jež přímo dopadalo na posuzované případy. Zároveň žalovaný soudí, že rozsudek C-173/08 se zabývá výkladem hmotného práva účinného v jiné rozhodné době (před účinností nařízení č. 384/2004), a proto nemá na posuzovaný případ vliv. Navíc zdůrazňuje, že uvedeným rozsudkem se nezměnil obsah ani rozsah všeobecného interpretačního pravidla pro výklad Harmonizovaného systému popisu a číselného označování zboží (dále jen „Harmonizovaný systém“). Proto bylo předmětné zboží v rozhodné době správně kvalifikováno dle nařízení č. 384/2004 a vyměřené clo je dlužné ze zákona.

Žalovaný odmítá rovněž porušení zásady *in dubio pro mitius* pro sazební zařazení předmětného zboží v rozhodné době, když zdůrazňuje, že výklad nařízení č. 384/2004 byl jednoznačný a navíc toto nařízení bylo vydáno právě za účelem jednotného výkladu při sazebním zařazení výrobků složených ze dvou komponent. Sazební zařazení předmětného zboží tedy v rozhodné době nepůsobilo výkladové obtíže, v případě stěžovatele tak bylo zboží zařazeno správně a vyměřené clo tedy bylo dlužné ze zákona. Dále žalovaný opakovaně zdůrazňuje, že nařízení č. 384/2004 je obecně závazným normativním aktem, který udává závazná pravidla sazebního zařazování konkrétního zboží v tom smyslu, že konkrétní druh zboží popisuje a zařazuje do podpoložky kombinované nomenklatury celního sazebníku, takže jej nelze zvrátit následným rozhodnutím Soudního dvora (obzvláště ne se zpětnou účinností).

V replice k vyjádření žalovaného stěžovatel reagoval na jeho argumenty, přičemž většinou zopakoval argumenty uvedené již v doplnění kasační stížnosti. Především poukázal na nesprávnost a nezákonnost nařízení č. 384/2004 z důvodu jeho rozporů s nařízením č. 2658/87, jehož znění se nabytím účinnosti inkriminovaného nařízení nijak nezměnilo. Stěžovatel také zdůraznil, že výklad Soudního dvora je silnější než znění nařízení a jakákoli aplikace práva v rozporu s jeho rozhodnutím je nezákonná.

II.

Relevantní právní rámec a judikatura Soudního dvora

V dané věci bylo uplatněno nařízení Komise (ES) č. 384/2004 o zařazení určitého zboží do kombinované nomenklatury, které vstoupilo v platnost dne 22. 3. 2004 a které bylo vydáno k zajištění jednotného používání kombinované nomenklatury stanovené v nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku. Toto nařízení svým čl. 1 stanovilo, že zboží popsané ve sloupci 1 tabulky

pokračování

uvedené v jeho příloze je zařazeno do kombinované nomenklatury pod kódy KN uvedenými ve sloupci 2 a z důvodů podle sloupce 3. Podle bodu 2 přílohy platí:

<i>Popis zboží</i>	<i>Zařazení (kód KN)</i>	<i>Odůvodnění</i>
<i>(1)</i>	<i>(2)</i>	<i>(3)</i>
2. Zařízení tvořené: – axiálním ventilátorem s elektromotorem a elektronickou jednotkou pro řízení rychlosti ventilátoru a – hliníkovým chladicím tělesem. Zařízení má odvádět přebytečné teplo základní jednotky stroje pro automatické zpracování dat.	8414 59 30	Zařazení se zakládá na všeobecných pravidlech 1, 3 b) a 6 pro výklad kombinované nomenklatury a na znění kódů KN 8414, 8414 59 a 8414 59 30. Základní charakter výrobku je určen ventilátorem. Je základní součástí pro odvádění přebytečného tepla

Uvedená část tohoto nařízení (bod 2 přílohy) byla následně zrušena Nařízením Komise (ES) č. 1179/2009 ze dne 26. 11. 2009, s platností od 23. 12. 2009. Vzhledem k tomu, že stěžovatel podal písemná celní prohlášení k propuštění zboží do režimu volného obchodu v období leden až září 2008 a červenec až prosinec 2008, podal je v období, kdy byl bod 2 přílohy nařízení č. 384/2004 formálně platný a účinný.

Dne 18. 6. 2009, pod sp. zn. C-173/08, byl vydán rozsudek Soudního dvora ve věci *Kloosterboer Services* o předběžné otázce týkající se sazebního zařazení zboží obdobného zboží dováženému stěžovatelem. Soudní dvůr se však k platnosti nařízení č. 384/2004 ve svém rozsudku nijak nevyjádřil, neboť shledal, že v rozhodném období projednávaného případu nebylo dané nařízení ještě účinné. Soudní dvůr se v dané věci vyjadřoval k celnímu zařazení chladicího systému pro počítače pouze z hlediska nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku ve znění nařízení Komise (ES) č. 1789/2003 a dospěl k závěru, že nařízení č. 2658/87 musí být vykládáno v tom smyslu, že takové výrobky, jaké jsou předmětem původního řízení, sestávající z chladiče „heat sink“ a ventilátoru a jsou výlučně určeny k použití v počítači, musí být zařazeny do podpoložky 8473 30 90 KN.

Sazební podpoložky KN obsažené v nařízení č. 2658/87, které byly rozhodné v řízení před Soudním dvorem a jsou rozhodné též pro posouzení charakteru zboží dováženého stěžovatelem v nyní projednávané věci, jsou následující:

„8414 Vzduchová čerpadla nebo vývěvy, kompresory a ventilátory na vzduch nebo jiný plyn; ventilační nebo recirkulační odsávače s ventilátorem, též s vestavěnými filtry:

– Ventilátory:

8414 51 – – Stolní, podlahové, nástěnné, okenní, stropní nebo střešní ventilátory, s vlastním elektrickým motorem s výkonem nepřesahujícím 125 W:

8414 59 – – Ostatní:

8414 59 10 – – – Určené pro civilní letadla (1)

– Ostatní:

8414 59 30 – – – – Axiální ventilátory (od 1. 1. 2006 změna kódu KN na 8414 59 20)

8473 Části, součásti a příslušenství (jiné než kryty, kufříky a podobné výrobky) vhodné pro použití výhradně nebo hlavně se stroji a přístroji čísel 8469 až 8472:

8473 30 – Části, součásti a příslušenství pro zařízení čísla 8471:

8473 30 10 – – Elektronické sestavy

8473 30 90 – – Ostatní“ (změna kódu KN na 8473 30 80)

Soudní dvůr dále vycházel z první části přílohy celního sazebníku, která obsahuje v první hlavě soubor ustanovení nazvaných „všeobecná pravidla pro výklad kombinované nomenklatury,“ v kterých se mj. stanoví:

„Zařazení zboží do [KN] se řídí těmito zásadami.

1. Názvy tříd, kapitol a podkapitol jsou pouze orientační; pro právní účely jsou pro zařazení směrodatná znění čísel a příslušných poznámek ke třídám nebo kapitolám a následující ustanovení, pokud znění těchto čísel nebo poznámek nestanoví jinak.

3. Zboží, které lze podle pravidla 2 b) nebo z jiných důvodů zařadit prima facie do dvou nebo více čísel, se zařazuje takto:

b) směsi, zboží složené z různých materiálů nebo zhotovené z různých komponentů a zboží v soupravách (sadách) v balení pro drobný prodej, které nelze zařadit podle pravidla 3 a), se zařadí podle materiálu nebo komponentu, který jim dává podstatné rysy, je-li možno takový materiál nebo komponent určit;

6. Z právního hlediska jsou pro zařazení zboží do položek a podpoložek určitého čísla směrodatná znění těchto položek a podpoložek a příslušných poznámek k položkám a podpoložkám, a přiměřeně i výše uvedená pravidla, přičemž se rozumí, že srovnávány mohou být pouze položky a podpoložky stejné úrovně. Není-li stanoveno jinak, uplatňují se pro účely tohoto pravidla rovněž příslušné poznámky ke třídě a kapitole.“

Tato pravidla se přijetím nařízení č. 384/2004 žádným způsobem nezměnila.

Stěžovatel se s ohledem na rozsudek C-173/08 a následné zrušení předmětné části nařízení č. 384/2004 domníval, že mu vznikl nárok na vrácení cla podle čl. 236 celního kodexu, a proto o ně požádal.

Podle odst. 1 článku 236 celního kodexu platí:

Dovozní nebo vývozní clo se vrátí, jestliže se zjistí, že v době, kdy bylo zaplaceno, nebyla jeho částka dlužná ze zákona nebo že byla zaúčtována v rozporu s čl. 220 odst. 2.

Dovozní nebo vývozní clo se promine, jestliže se zjistí, že v době, kdy bylo zaúčtováno, nebyla jeho částka dlužná ze zákona nebo že byla zaúčtována v rozporu s čl. 220 odst. 2.

pokračování

Clo se nevrátí ani nepromine, jestliže skutečnosti, které vedly k zaplacení nebo k zaúčtování částky, která nebyla dlužná ze zákona, vyplývají z úmyslného jednání zúčastněné osoby.

V odstavci 2 se dále uvádí:

Dovozní nebo vývozní clo se vrátí nebo promine na základě žádosti podané u příslušného celního úřadu ve lhůtě tří let ode dne, kdy byla částka cla dlužníkovi sdělena.

Tato lhůta se prodlouží, jestliže zúčastněná osoba prokáže, že nemohla podat žádost ve stanovené lhůtě z důvodu nepředvídatelných okolností nebo vyšší moci.

Celní orgány vrátí nebo prominou clo z úřední povinnosti, pokud samy v této lhůtě zjistí, že nastala některá ze skutečností uvedených v odst. 1 prvním a druhém pododstavci

III.

Rozbor předběžné otázky

Stěžovatel od počátku řízení tvrdí, že jak celní orgány, tak městský soud provedly nezákonný a formalistický výklad předpisů o celním zařazení zboží, jenž poukazuje pouze na nařízení č. 384/2004, jakožto platný a účinný právní předpis v době dovozu zboží. Celní orgány tak nereflektovaly skutečnost, že toto nařízení bylo rozporné s jinými právními předpisy EU (zejm. s nařízením č. 2658/87), a dokonce směřovalo proti základním pravidlům zařazování zboží do KN obsažených v těchto předpisech (nerespektovány objektivní charakteristické vlastnosti posuzovaného zboží). S ohledem na uvedené se tak stěžovatel domnívá, že clo, které mu bylo vyměřeno, nebylo v době, kdy bylo zaplacené, dlužné ze zákona, a proto má nárok na jeho vrácení podle čl. 236 celního kodexu.

Pokud jde o aplikaci ustanovení čl. 236 celního kodexu, k té se již vyjádřil Tribunál v rozsudku ze dne 20. 5. 2008, Komise v. Rada, C-91/05, Sb. rozh. s. I-3651, tak, že „sekundární právo Společenství výslovně upravilo právní prostředek poskytnutý dlužníkovi dovozního cla, který má za to, že celní orgány neoprávněně uložily takové clo. Tento prostředek je třeba uplatnit na vnitrostátní úrovni v řízení o oprávněném prostředku zavedeném dotyčným členským státem v souladu se zásadami zakotvenými v člancích 243 až 246 celního kodexu. V rámci takového oprávněného prostředku se tento dlužník může mimo jiné domáhat, aby příslušný soud, jemuž bude předložen spor, položil předběžnou otázku směřující k posouzení platnosti ustanovení Společenství, na jehož základě bylo vydáno rozhodnutí o uložení cla, a to v souladu s článkem 234 prvním pododstavcem písm. b) ES. [...]“ V nyní projednávané věci se stěžovatel u vnitrostátního orgánu domáhal vrácení cla, protože se domnívá, že jeho uložení bylo založeno na protiprávním nařízení, a tudíž nebylo dlužné ze zákona. Dle citovaného rozsudku Tribunálu dále platí, že „v případě, kdy se jednotlivec domnívá, že byl poškozen použitím normativního aktu Společenství, který považuje za protiprávní, má možnost, pokud je výkon tohoto aktu svěřen vnitrostátním orgánům, zpochybnit při příležitosti tohoto výkonu platnost aktu u vnitrostátního soudu v rámci sporu mezi ním a vnitrostátním orgánem. Tento soud se může nebo dokonce musí za podmínek článku 234 ES obrátit na Soudní dvůr s otázkou týkající se platnosti dotčeného aktu Společenství (rozsudek Soudního dvora ze

dne 12. 4. 1984, *Unifrex v. Rada a Komise*, 281/82, *Recueil*, s. 1969, bod 11; výše uvedený rozsudek *Nolle v. Rada a Komise*, bod 35).“ O takovou situaci se jedná též v nyní projednávané věci.

Celní orgány a městský soud jsou nicméně toho názoru, že uvedený postup, kdy bylo stěžovateli vyměřeno clo, byl správný, neboť v době dovozu zboží bylo nařízení č. 384/2004 platným a účinným předpisem pro celní zařazování zboží a celní orgány musely postupovat podle tohoto přímo aplikovatelného obecně závazného předpisu a předmětné zboží zařadit do podpoložky 8414 59 20 KN. Pokud se jedná předmětný rozsudek Soudního dvora, jenž stejné zboží zařazuje do podpoložky 8473 30 90 KN (resp. podle platného znění do podpoložky 8473 30 80 KN), ten pochází až ze dne 18. 6. 2009 a týká se dovozů zboží z ledna 2004, tedy před účinností nařízení č. 384/2004. Jinými slovy, uvedený judikát se vztahuje k jinému právnímu předpisu, než který byl v posuzované věci aplikován, a proto nemohl mít na postup celních orgánů žádný vliv.

Předkládající soud na základě uvedeného dospěl k závěru, že v probíhajícím řízení vyvstala otázka týkající se platnosti (aplikovatelnosti) nařízení č. 384/2004 v rozsahu bodu 2 jeho přílohy v době jeho účinnosti od 22. 3. 2004 do 22. 12. 2009, tedy také na nyní projednávanou věc. S ohledem na to, že možnost prohlásit legislativní akt orgánu Evropské Unie za neplatný podle konstantní judikatury Soudního dvora spadá do výlučné pravomoci Soudního dvora EU (např. rozsudek Soudního dvora ze dne 22. 10. 1987, *Foto-Frost*, 314/85, *Recueil*, s. 4199, bod 15), je kterýkoliv z vnitrostátních soudů, který se domnívá, že určitý unijní právní akt, který má být ve věci použit, je neplatný, povinen předložit předběžnou otázku. Nejvyšší správní soud je navíc soudem členského státu, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva. Jelikož před ním vyvstala výše uvedená otázka ohledně platnosti nařízení č. 384/2004, vznikla mu v souladu s článkem 267 Smlouvy o fungování EU povinnost obrátit se s ní na Soudní dvůr.

Předkládající soud se v této věci přiklání ke stanovisku stěžovatele, tedy že stěžovatel má nárok na vrácení cla podle čl. 236 celního kodexu, protože nařízení č. 384/2004 nelze v této věci aplikovat, a to z dále uvedených důvodů.

Jak již bylo shora uvedeno, Soudní dvůr se celním zařazením zařízení stejného druhu jako je zařízení v posuzovaném případě zabýval již ve věci *Kloosterboer Services* (C-173/08). K platnosti nařízení č. 384/2004 se však ve svém rozsudku nijak nevyjádřil, neboť shledal, že v rozhodném období projednávaného případu nebylo dané nařízení ještě účinné. Soudní dvůr se tedy v dané věci vyjadřoval k celnímu zařazení chladicího systému pro počítače pouze z hlediska nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku ve znění nařízení Komise (ES) č. 1789/2003, a dospěl k závěru, že „základní charakter výrobku dotčeného ve věci v původním řízení určuje chladič „heat sink“, a nikoli ventilátor. (...) hlavní funkcí uvedených výrobků je pohlcovat a odvádět teplo z procesoru. Přitom oním prvkem těchto výrobků, který umožňuje splnit tuto funkci a který byl vyroben speciálně za tímto účelem, je chladič „heat sink“. Je navíc nesporné, že před tím, než byl vyvinut výrobek, který je předmětem původního řízení, bylo chlazení počítačových procesorů zajišťováno výlučně chladiči „heat sink“. Připojení ventilátorů k chladičům „heat sink“ nepozměnilo podstatně vlastnosti uvedených chladičů, ale vedlo pouze

pokračování

k nárůstu jejich účinnosti zvýšením jejich chladicí kapacity. (...) Za těchto podmínek a vzhledem ke znění vysvětlivky k HS týkající se čísla 8414, zejména pak posledního pododstavce části B věnované ventilátorům, je třeba dospět k závěru, že takové výrobky, jaké jsou předmětem původního řízení, nelze do tohoto čísla zařadit. Vzhledem k tomu, že výrobky, které jsou předmětem původního řízení, jsou, (...) určeny výlučně pro počítače, které spadají do čísla 8471 KN, musí být na základě poznámky 2 písm. b) ke třídě XVI první části KN, zařazeny do podpoložky 8473 30 90.“ Soudní dvůr tak v uvedené věci uzavřel, že „[n]ařízení č. 2658/87 musí být vykládáno v tom smyslu, že takové výrobky, jaké jsou předmětem původního řízení, sestávající z chladiče „heat sink“ a ventilátoru a výlučně určené k použití v počítači, musí být zařazeny do podpoložky 8473 30 90 KN.“

Předkládající soud se domnívá, že ačkoli nebyla platnost nařízení č. 384/2004 v řízení C-173/08 formálně zpochybněna, závěry Soudního dvora lze využít i k posouzení jeho platnosti.

Kombinovaná nomenklatura (KN) se totiž zakládá na harmonizovaném systému popisu a číselného označování zboží (HS), který byl vytvořen pod záštitou Světové celní organizace (WCO) a byl založen Mezinárodní úmluvou o harmonizovaném systému popisu a číselného označování zboží, uzavřenou v Bruselu dne 14. 6. 1983, a protokolem o její změně ze dne 24. 6. 1986 (dále jen „úmluva o HS“), které byly schváleny jménem Evropského hospodářského společenství rozhodnutím Rady 87/369/EHS ze dne 7. 4. 1987 (Úř. věst. L 198, s. 1; Zvl. vyd. 02/02, s. 288). WCO pravidelně zveřejňuje vysvětlivky týkající se harmonizovaného systému a vydává stanoviska k sazebnímu zařazení zboží. Při neexistenci těchto stanovisek nebo pokud je jimi podaný výklad neslučitelný se zněním položky KN, má zákonodárce Evropské unie pravomoc k tomu, aby prostřednictvím předpisů a pod dohledem Soudního dvora vyložil nomenklaturu tak, jak má být uplatněna Evropskou unií. Dle článku 3 odst. 1 úmluvy o HS se každá smluvní strana zavazuje, že její celní a statistické nomenklatury budou v souladu s HS, že bude používat bez dodatků a změn všechna čísla a položky tohoto systému, jakož i jejich číselné znaky, a že bude dodržovat číselné uspořádání uvedeného systému. Totéž ustanovení stanoví, že každá smluvní strana se rovněž zavazuje používat k výkladu HS všeobecná pravidla, jakož i všechny poznámky k třídám, kapitolám a položkám HS a neměnit rozsah posledně uvedených (viz také rozsudek Soudního dvora ze dne 27. 4. 2006, *Kawasaki*, C-15/05, bod 35). Kombinovanou nomenklaturu na unijní úrovni zavedlo nařízení č. 2658/87. Kombinovaná nomenklatura přitom přejímá šestimístné číselné položky a podpoložky a pouze sedmé a osmé číslo tvoří její další vlastní členění. Jak dokládá též ustálená judikatura Soudního dvora, viz např. rozsudek ze dne 18. 7. 2007, *FTS International*, C-310/06, Sb. rozh. s. I-6749, bod 21: „Rada svěřila Komisi, jednající ve spolupráci s celními odborníky členských států, širokou posuzovací pravomoc k tomu, aby upřesnila obsah sazebníkových čísel a položek při zařazování určitého zboží. Nicméně pravomoc Komise přijímat opatření uvedená v čl. 9 odst. 1 písm. a), b), d) a e) nařízení č. 2658/87 neopravňuje Komisi měnit obsah sazebníkových čísel a položek zavedených na základě HS zavedeného úmluvou, jejichž rozsah se Společenství podle článku 3 této úmluvy zavázalo neměnit (rozsudky ze dne 14. 12. 1995, *Francie v. Komise*, C-267/94, *Recueil*, s. I-4845, body 19 a 20, a ze dne 27. 4. 2006, *Kawasaki Motors Europe*, C-15/05, Sb. rozh. s. I-3657, bod 35).“

Pokud tedy ze shora uvedeného plyne, že před přijetím nařízení č. 384/2004 byl správný výklad zaujatý Soudním dvorem ve věci C – 173/08, jenž předmětné zboží s ohledem na interpretaci nařízení č. 2658/87, jako obecného předpisu pro zařazování zboží do kombinované nomenklatury, zařadil do podpoložky 8473 30 90 KN (části, součásti a příslušenství počítačů), má předkládající soud za to, že Komise zařazením stejného druhu zboží do podpoložky 8414 59 30 (axiální ventilátory) předmětným nařízením nepřipustně rozšířila dosah položky KN 8414 59, resp. zúžila dosah položky 8473 30, a tím překročila meze pravomocí, které jí byly svěřeny v článku 9 nařízení č. 2658/87. Obdobně se tak stalo i v případě *FTS International* (C-310/06), v němž dospěl Soudní dvůr k závěru, že Komise překročila své pravomoci tím, že zúžila rozsah čísla 0210 KN, a prohlásil nařízení Komise (ES) č. 1223/2002 o zařazení určitého zboží do kombinované nomenklatury za neplatné.

Při posuzování této věci předkládající soud řešil též otázku, zda lze napadnout platnost již zrušeného aktu, když předmětné nařízení č. 384/2004 bylo následně po vydání rozsudku C-173/08 v napadené části bodu 2 přílohy zrušeno nařízením Komise č. 1179/2009. Protože již byla podobná otázka Soudním dvorem řešena, je předkládající soud přesvědčen o této možnosti s ohledem na doktrínu *acte éclairé*. Jen pro úplnost předkládající soud předesílá, že v řízení o žalobě na neplatnost Soudní dvůr EU potvrdil, že žalobce může mít právní zájem i na prohlášení neplatnosti již zrušeného právního aktu, a to právě s ohledem na rozdílné účinky zrušení aktu jeho autorem (*ex nunc*) a soudního rozhodnutí o prohlášení neplatnosti (*ex tunc*) - viz např. rozsudek Tribunálu ze dne 9. 9. 2011, *Dow AgroSciences a další v. Komise*, T-475/07, Sb. rozh. s. II-5937. V rozsudku ze dne 29. 10. 2009, *Dinter a Europol Frost-Food*, C-522/07 a C-65/08, Sb. rozh. s. I-10333, body 38 a násl.

Otázka, kterou je tedy nutné vyřešit v řízení před Nejvyšším správním soudem, je otázka platnosti nařízení č. 384/2004, konkrétně bodu 2 jeho přílohy, jenž stanovil, že výrobky sestávající z chladiče „heat sink“ a z ventilátoru spadají do podpoložky 8414 59 30 KN.

Předkládající soud uzavírá, že se spíše přiklání k názoru, že nařízení Komise č. 384/2004 bylo v části bodu 2 jeho přílohy v období jeho účinnosti od 22. 3. 2004 do 22. 12. 2009 neplatné, a tudíž neaplikovatelné na nyní projednávaný případ, protože zařazením zboží sestávajícího z axiálního ventilátoru a hliníkového chladicího tělesa do podpoložky 8414 59 30 KN Komise překročila pravomoci, které jí byly svěřeny nařízením č. 2658/87. S ohledem na uvedené tak clo vyměřené stěžovateli nebylo v době, kdy bylo zapláceno, dlužné ze zákona, a stěžovatel má proto nárok na jeho vrácení podle čl. 236 celního kodexu.

IV. Přerušení řízení

Nejvyšší správní soud rozhodl o předložení předběžné otázky Soudnímu dvoru, proto zároveň přerušil řízení o kasační stížnosti žalobce dle § 48 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

pokračování

Poté, co Soudní dvůr o předložených otázkách rozhodne, předsedkyně senátu i bez návrhu usnesením vysloví, že se v řízení pokračuje (§ 48 odst. 5 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. srpna 2014

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu